

Aan de Staatssecretaris

Mevrouw Vivianne Heijnen

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Den Haag, 13 april 2023

Onderwerp: Zorgen papierindustrie over de implementatie van de Richtlijn betreffende wegwerpplastic (Single Use Plastics Directive, SUPD)

Geachte mevrouw Heijnen, Geachte Staatssecretaris,

Vorig jaar is in Nederland de [Richtlijn](#) betreffende Kunststofproducten voor eenmalig gebruik gepubliceerd na een korte en beperkte marktconsultatie. Op donderdag 20 april neemt u deel aan het commissiedebat Circulaire Economie. Op de agenda staat de implementatie van deze regelgeving en het "afwegingskader" waaraan producenten moeten voldoen.

In lopende discussies met uw ministerie wordt erkend dat er een kennislacune bestaat over de effectiviteit en duurzaamheid van deze regelgeving.

In deze brief gaan we in op de belangrijke zorgen over innovatie, milieuschade, economische schade en hygiënische schade. Wij hopen dat er in het beleid rekening zal worden gehouden met wetenschappelijk onderbouwd bewijs. Het overwegen van dit bewijs is van vitaal belang voor het gewenste effect van uw beleid.

Definitie van hoogwaardige recycling

Op dit moment sluit het SUP-kader onbedoeld een duurzamer alternatief uit. De definitie van hoogwaardige recycling heeft tot doel om de teruggewonnen materialen van een bepaalde productcategorie opnieuw toe te passen op dezelfde categorie waaruit het afkomstig is (d.w.z. van voedselcontactmateriaal naar voedselcontactmateriaal). In de EU-richtlijn Verpakkingen en Verpakkingsafval (PPWR), zoals voorgesteld door de Commissie in november vorig jaar, wordt een algemene definitie uiteengezet. De Nederlandse aanpak wijkt daar aanzienlijk van af.

Voor de verpakkingindustrie kan naleving van hoogwaardige recycling alleen werken wanneer de definitie consistent is in elke lidstaat (een gelijk speelveld). We juichen de inspanningen van uw ministerie toe om te streven naar de meest duurzame resultaten. We vrezen echter dat werken met een alternatieve definitie dit doel ondermijnt.

'Hoogwaardige recycling' bestaat al in onze sector, waar meer dan 81% van de papier- en kartonnen verpakkingen in Europa wordt gerecycled en waarbij vezels tot 25 keer in verschillende toepassingen kunnen worden gebruikt.

Oplossing

'Hoogwaardig' in de Nederlandse interpretatie van de Verordening betekent dat de verpakking opnieuw als materiaal voor voedselcontact op de markt moet komen. Ons verzoek is om de definitie uit te breiden om het recyclen van op papier gebaseerde hernieuwbare en recyclebare verpakkingen te behouden. Onze industrie werkt al tientallen jaren aan het terugbrengen van onze op vezels gebaseerde producten naar nieuwe op vezels gebaseerde producten. 90% van alle op papier gebaseerde verpakkingen op de markt wordt al gerecycled. De uitbreiding van de definitie zal schade aan het milieu, lokale werkgelegenheid en de economie voorkomen.

Naast zorgen over de implementatie van de SUPD willen wij ook de aandacht vestigen op de aanpak, zoals uiteengezet in de aankomende herziening van de Richtlijn verpakkingen en verpakkingsafval.

Het is van cruciaal belang dat wetenschappelijk bewijs opnieuw in overweging wordt genomen. Bijgevoegd vindt u onze vragen over de aanpak van single-use plastics waarvan wij vragen dat alle Europese lidstaten deze in overweging nemen.

Innovatie

Papieren en kartonnen artikelen vormen een vruchtbare bodem voor nieuwe innovaties en kunnen een aanzienlijk en groeiend deel van de kunststoffen op de markt vervangen. We zien dat de huidige SUPD deze innovatie onbedoeld belemmert. De SUPD richt zich op het voorkomen van de impact van single-use plastic producten op het (aquatische) milieu en de menselijke gezondheid, maar heeft ook tot doel de overgang naar een circulaire economie te bevorderen met innovatieve en duurzame bedrijfsmodellen, producten en materialen. Dit laatste wordt ondermijnd door de huidige wetgeving, die ervoor zorgt dat innovaties zoals coatings die zowel biobased als biologisch afbreekbaar zijn, geen stimulans meer hebben om te worden ontwikkeld. Integendeel, de wetgeving zou dit moeten belonen door stabiliteit en een duidelijke weg voorwaarts te bieden. Steun voor product- en procesinnovatie, bevordering van het gebruik van meer duurzame alternatieven en de overgang naar een circulaire economie ontbreekt.

Milieuschade

Recente studies hebben aangetoond dat de ogenschijnlijk duurzame Richtlijn voor eenmalig gebruik van plastic (SUPD) een groter risico voor het milieu vormt dan het lijkt. Studies van het onafhankelijke Deense technologiebedrijf Ramboll geven aan dat het handhaven van herbruikbare systemen in Quick Service Restaurants (QSR's), in vergelijking met eenmalige vezel gebaseerde systemen, de CO₂-uitstoot met 2,8 keer zal verhogen en het zoetwaterverbruik met 3,4 keer zal verhogen vanwege de intensieve hygiëne-eisen. Gezien aanstaande uitdagingen op watertekorten is het onbegrijpelijk dat herbruikbare verpakkingen de voorkeur krijgen, terwijl er al een duurzamer alternatief op de markt is.

Het verbod bedreigt de duurzame sector die grote inspanningen heeft geleverd om recyclebare en hernieuwbare alternatieven te ontwikkelen. We zien dat de voorgestelde voorschriften onvoldoende zijn gebaseerd op resultaten van levenscyclusanalyses. Hierdoor wordt aan fossiel gebaseerde herbruikbare verpakkingen prioriteit gegeven boven vezel gebaseerde verpakkingen die hernieuwbaar en recyclebaar zijn.

Economische schade

Het implementeren van verboden op het gebruik van eenmalige verpakkingen zal enorme economische gevolgen hebben voor lokale cafés en restaurants en recyclingorganisaties die al vezel gebaseerde verpakkingen inzamelen en recyclen. Op een moment dat het recyclen van vezel gebaseerde verpakkingen toeneemt, onder meer met de lancering van de initiatief 'The Cup Collective', dat in samenwerking met Nederlandse bedrijven waardevolle vezels heeft afgeleverd bij de De-Hoop-fabriek in NL, zullen dergelijke initiatieven ontspreken.

[Recente studies](#) tonen aan dat de kosten van het implementeren van herbruikbare systemen in horeca in heel Europa meer dan 5 miljard euro zullen bedragen. Als dit ook voor afhaalmaaltijden geldt, zal dit bedrag oplopen tot 15-20 miljard euro. Deze kosten hebben betrekking op lopende energie- en waterkosten en de vereiste kapitaalkosten voor infrastructuur. Bovendien zullen restaurants extra personeel moeten inhuren in een al krappe arbeidsmarkt. Deze extra kosten zullen uiteindelijk worden betaald door de consument, die niet zal profiteren van deze minder duurzame veranderingen.

Hygiënische schade

Er dient rekening te worden gehouden met de risico's die gepaard gaan met het handhaven van

herbruikbare systemen in vergelijking met de al gevestigde hygiënische prestaties van single-use systemen. Het [rapport](#) van professor David McDowell benadrukt dat het overdragen van door voedsel overgedragen ziekten nog steeds een duidelijk en actueel gevaar vormt voor consumenten, en dat "er grotere risico's zijn op kruisbesmetting binnen 'circulaire' hergebruikssystemen dan in de huidige 'lineaire' single-use systemen".

Met deze brief hopen we u ervan bewust te maken dat de SUPD in zijn huidige vorm de duurzame en effectieve doelen die uw ministerie heeft gesteld, niet zal bereiken. Zoals eerder opgemerkt, hebben onderzoeken vaak de innovatieve, ecologische, economische en hygiënische schade aangetoond die de SUPD met zich mee zal brengen. Wij dringen er bij u op aan om de definitie van hoogwaardig recyclen te heroverwegen, om de duurzame, hernieuwbare en recyclebare vezel gebaseerde verpakking binnen de reikwijdte van de richtlijn te houden.

We kijken er naar uit om bovengenoemde zorgen in een ontmoeting te bespreken. Graag horen we wanneer u of uw team hiervoor beschikbaar zou zijn.

Met vriendelijke groet,

Jordie Brouwer

Mob: +31 (0) 6554 891 43